

JURAMAX

КРАЇНА ТВОРЧОСТІ

Інтерв'ю зі
**Сергієм
Пазаренком**
ст.30

Стаття
**Олівці - що це
і з чим його
їдять?**
ст.8

**Степан
Бибик**
Прикраси
та рельєфне
тиснення
ст.4

Фотограф
**Наталія
Хмельовська**
ст.26

Поезія
**Оксани
Пуцюк**
ст.36

Головний редактор:

Юрій Бардич
Леся Гринько

Літературний редактор:

Леся Гринько

Верстка:

Юрій Бардич

Редколегія:

Віктор Шупер
Аня Тарасенко
Ігор Кордис
Ірина Плешкова
Вадим Михайлюк
Оксана Луцук

Дизайн титульної сторінки:

Юрій Бардич

Зображення на обкладинці:

комп'ютерна графіка
"Славний Монстрик"
автор: Настя Корень

Випуск:

№5, Листопад 2015

Увага!

При передруках посилання на журнал "Країна творчості JURAMAX" обов'язкове. Редакція залишає за собою право скорочувати, редагувати статті, не завжди поділяє думки дописувачів, не несе відповідальність за достовірність інформації.

Наші контакти:**Телефон:**

+4369918260727

E-mail:

support@juramax.com
iurii_bardych@hotmail.com

Web:

www.juramax.com

Facebook:

офіційна сторінка:
www.facebook.com/juramax.news

ВСТУПНЕ СЛОВО

Дорогі читачі журналу!

Ми дуже раді, що наша робота отримує відгуки у ваших серцях, що ви долучаєтеся своїми матеріалами, порадами, зрештою, навіть просто перегортанням сторінок журналу – це все каже, що ми з вами стоїмо на правильному шляху та наша робота вам небайдужа і потрібна. Каже, що мистецтво ніколи не загине поки будуть ті люди, яким воно потрібне. Нехай це просто журнал, але та позитивна енергетика, яку він акумулює з допомогою ваших мистецьких робіт, безумовно робить життя різноманітнішим та цікавішим. Автори, які бачать у журналі свої власні твори, розуміють дещо дуже цінне – їх творчість потрібна іншим. А це, погодьтеся, має для кожного митця просто таки величезне значення, адже важливо не тільки мати можливість висловити свою думку або продемонструвати власну творчість, а й відчувати причетність до мистецтва. Бути частинкою чогось світлого, гарного та хорошого. Тому запрошуємо вас приєднатися до нашої Країни творчості JURAMAX! ■

З найкращими побажаннями,
команда JURAMAX

ЗМІСТ

Вступне слово	2
Степан Бирик. Рукоділля, рельєфне тиснення, гобелен	4
■ Стаття “Олівці - що це і з чим його їдять?”, автор Ірина Плешкова	8
Алла Лісіцина. Поезія	11
Світлана Квашук. Картини	12
■ Стаття “Як я став саунд-дизайнером”, автор Вадим Михайлюк	14
■ Рубрика “Що почитати”, автор Ігор Кордис	18
■ Рубрика “Що подивитися”, автор Вадим Михайлюк	19
Олег Латчук. Фотографія, рукоділля	20
■ Майстер-клас “Як виготовити декоративну квітку”, автор Оксана Луцюк	24
Наталія Хмельовська. Фотографія	26
■ Рубрика “Улюблене хобі”, автор Маргарита Живілова	29
■ Інтерв'ю зі Сергієм Лазаренком	30
■ Конкурс “Намалюй логотип свого міста”. Володимир Сенюк	34
■ Artpedia. Косплей. Акварель	35
Оксана Луцюк. Поезія	36
■ Цибулька. Веселі короткі історії	38
■ Стаття “Враження від розмови з Любком Дерешем”, автор Вадим Михайлюк	39
■ Рубрика “Подорожі”. “Шляхом Платона. Подорож на Крит”, автор Анна Тарасенко	40

Степан Бибик

Україна, Івано-Франківськ

Stepan #1537

вік: 25

професія: художник-дизайнер

Займаюся справою, яка подобається. Люблю експериментувати з різними техніками і матеріалами та поєднувати їх між собою. Тому не зупиняюся на чомусь конкретному, постійно пробую щось нове і вдосконалююся. Наразі пробую себе в напрямку книжкової ілюстрації. ■

Сумка "Трипілля"

Матеріали: замша

Техніка: ручне рельєфне тиснення

2013

#12806

Сережки "Трипільля"

Матеріали: кераміка, шкіра, скляні намистини
Розміри: діаметр кераміки 2,5 см, загальна висота 11 см.
#12807

**Цікаво
знати**

Гобелен (фр. gobelin) - безворсовий килим, нитка якого, створюючи тканину, одночасно створює зображення шляхом переплетення. Дуже часто так називають практично будь-яку важку тканину, сплетену вручну або машинним шляхом. Традиційно гобелен вважався вишуканим видом мистецтва, доступним лише забезпеченим людям. Відома нам назва «гобелен» виникла в XVII ст. у Франції. Саме тоді в Парижі була створена перша фабрика, що об'єднала фламандських ткачів і фарбувальників Гобеленів, чие прізвище і стало назвою всім виробам. ■

▼ Набір прикрас "Яблучка"

Матеріали: кераміка, вітражне скло
2012
#12836

Гобелен "Бабине літо" ►

Матеріали: акрилові та шерстяні нитки
2012
#12966

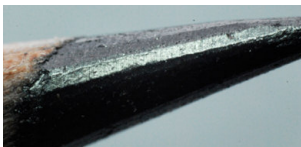

Олівці – що це і з чим його їдять?

Олівці бувають різні – механічні, графітові прості і кольорові, крейдяні, акварельні, соус, воскові, вугільні, пастельні, масляні. Прості графітові олівці можна купити в канцелярському відділі магазину в будь-якому місті світу. Продають їх в наборах з маркуванням від 2В до 2Н (2В, В, Н, 2Н). Що означають ці букви? Н – твердий, В – м'який. Це означає, що, взявши олівець з маркуванням Н і малюючи ним, ми отримаємо світлі лінії і градація тону буде невеликою, але дуже світлою. Чим м'якший олівець, тим темніша і більша виходить градація. Але є й такі м'які олівці, якими навіть якщо легенько проведеш лінію, то вийде чорна, майже смоляна риска.

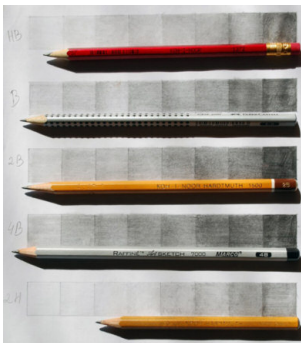

Твердий – він навіть не чорного кольору, а того самого «графітового» – сірий з дрібними світлими вкрапленнями, впадинами, подряпинами, горбками.

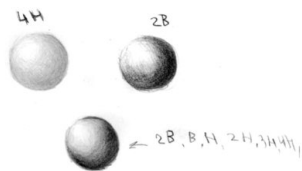
М'який – чорний, як смола, гладкий, навіть можна сказати "глянцевий", без вкраплень і впадин.

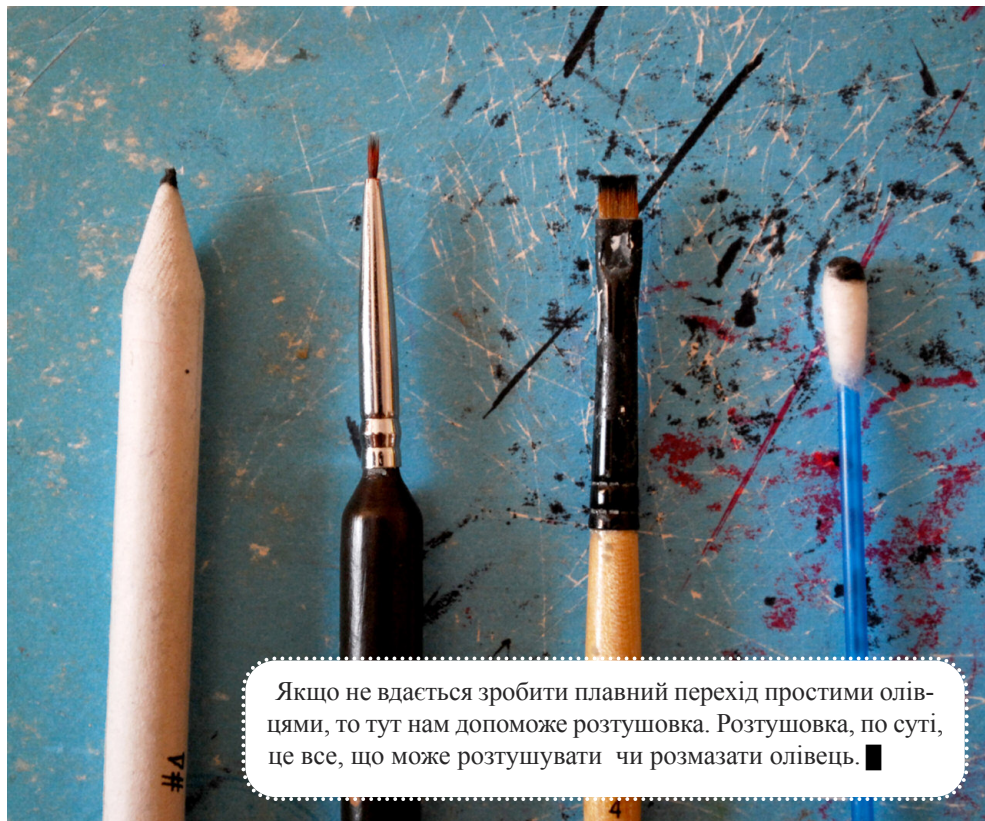
Візьмемо 5 олівців різної м'якості: НВ, В, 2В, 4В і 2Н. Найбільш жорсткий – 2Н, найм'якший – 4В. Вибираємо форму, наприклад, шар. Одну кулю ми намалюємо виключно олівцем 4Н (твердий), інший – тільки олівцем 2В (м'який). А при малюванні третьої кулі скористаємося градацією від 4Н до 2В.

Варто відзначити, що у різних фірм олівців може бути однакове маркування, але відтінок може відрізнятися – у всіх своя "рецептура". ■

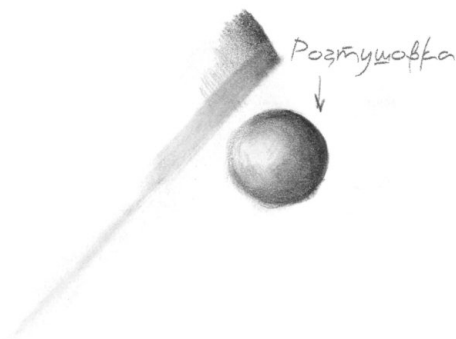
Перша куля вийшла дуже світлою, видно, що вона об'ємна, але тіней замало. Друга куля вийшла надто темною – важко робити плавний перехід до білого. Але якщо взяти всі олівці від 4Н до 2В вийде ідеальний варіант – всюди все плавно перетікає одне в одне.

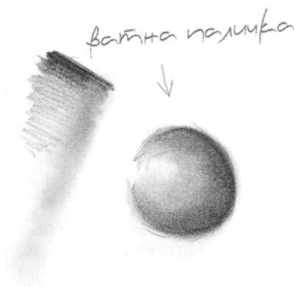
Якщо не вдається зробити плавний перехід простими олівцями, то тут нам допоможе розтушовка. Розтушовка, по суті, це все, що може розтушувати чи розмазати олівець. ■

На фото зліва направо: паперова розтушовка (буває різних розмірів), круглий пензлик, плоский пензлик, ватяна паличка.

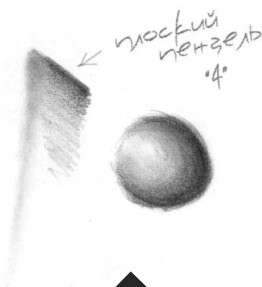

Розглянемо кілька прикладів. Малюємо одну і ту ж кулю, але розтушуємо її різними способами.

Першу кулю розтушуємо паперовою розтушовкою. У чому плюси – розтушовки бувають різних розмірів, тому вони підходять як для великих поверхонь, так і для маленьких. За рахунок того, що розтушовка паперова, її кінчик вимазується графітом, тому тягнути колір можна дуже довго. Плюс до всього розтушовкою можна управляти, тобто розтушовувати по тому напрямку, який потрібно.

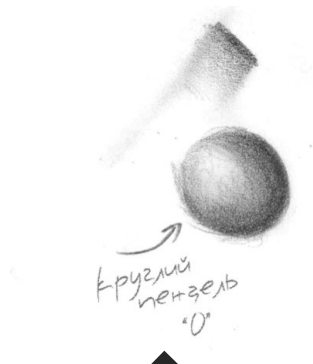

Чи бувають
м'якші олівці, ніж
2В? Так, бувають. Їх
можна купити по-
штучно, або в набо-
рах. ■

Для другої кулі візьмемо всіма улюблену ватяну паличку. Так, це дуже доступний вид розтушовок, але є багато недоліків – вона широка, нерівномірно розтушовує олівець і абсолютно некерована – черкнув по малярку і всі блиски пропали, найтемніші місця залишилися, а півтони перетворилися на нерівномірну масу. Однак багатьом подобаються ватяні палички.

Третя куля і плоский пензлик. Дуже зручно, рівномірно, може змагатися з паперовою розтушовкою. Але є один недолік – потрібно стежити, щоб не намазюкати зайвого. І ще один – невеликі плоскі пензлі продаються не в кожному магазині.

І мій улюблений варіант – маленький круглий пензель. Для "ювелірного" розтушування – максимально акуратно, але щоб домогтися гарних результатів потрібно довше терти, ніж іншими інструментами. Для невеликих робіт ідеально підходять пензлі для нейл-арту або "нульовка" синтетика.

Продовження в
наступному
номері ■■■

Автор

MissCoon #1120
Ірина Плешкова
Україна, Київ

Алла Лісіцина

Україна, Хмельницький

Allochka #1182

вік: 30

професія: вчитель

Крізь усе життя пронесла у собі любов і шанобливе ставлення до його величності Слова. Вчити і навчати вмілому орудуванню Словом, пропагувати й утверджувати престиж рідної мови – моє покликання. Тому постійно пробую свої сили у поетичному ремеслі. Пишучи вірші, намагаюся донести до кожного читача силу і променисте сяйво, красу і неповторність рідної мови, чистоту отчого Слова, мелодійність поетичного рядка. Для мене поезія – не просто хобі, а спосіб зобразити за допомогою Слова прекрасний і одночасно жорстокий світ, це інструмент, на струнах якого звучить мелодія моєї втомленої, але водночас відкритої душі. ■

Зимовий спогад

Була тоді яскрава й сніжна ніч,
Сріблились десь дерева в верховітті,
Моя любов - одна на тисячу сторіч,
А відданість - одна на цілм світі.

В лютневу ніч засніжену таку,
Свіча кохання тихо догоряла,
Я ж зрозуміла істину просту:
Моя любов тобі лиш докоряла.

Навіки впала зірка за межу,
Танцює місяць десь на небосхилі,
Тебе я повернутись не прошу,
Терпіти зверхність більше я не в силі.

Стелила доля різні нам шляхи,
Та біль щемить і дихати несила,
Нещасний, хто не вміє полюбить,
А я щаслива, бо любила.

#10984

Дощова любов

Десь плаче дощ тужливо у дворі,
Стоять зажурливі дерева,
Я кожно мить і в цій порі,
Усе життя я думаю про тебе.

Засумувало сонце дощове,
В земнім поклоні завмирають квіти,
Любов у серце завжди оживе,
Палким вогнем продовжує горіти.

Тремтить бентежно самотній лист,
Мов спалений у заграві пожежі,
Нескоро нас застане падолист,
Любов є вічна, а природа має межі.

#4926

Світлана Квашук

Україна-США, Кіровоград-Бруклін-Нью-Йорк

S-vetka #1398

вік: 33

професія: економіст, вчитель малювання

Я одна з тих, кому вдалося поєднати своє хобі та професію в одне ціле, а саме – малювати та ділитися своїми вміннями з дітьми. До речі, не відкрию великої таємниці, якщо скажу, що діти багато чому можуть навчити взамін: експериментувати з кольором, формами і не боятися результату. Саме тому мені завжди цікаво знаходити нові види самовираження. Але яскраві кольори завжди є незмінними супутниками моєї творчості.

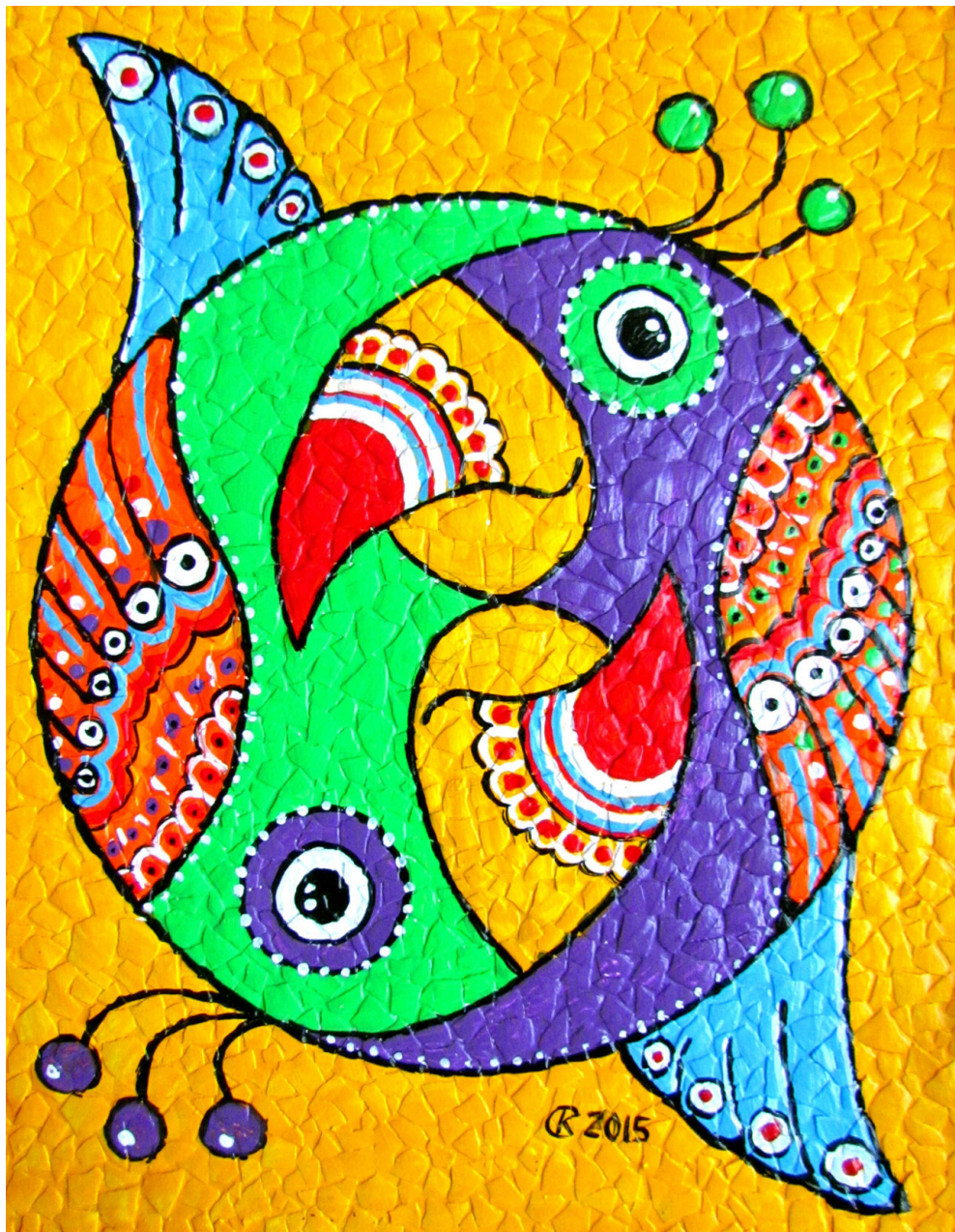
Баланс і Гармонія ►

*Матеріали: акрилові фарби,
яєчна шкаралупа, картон
2015
#11434*

При натисканні на яєчний шкаралупі утворюється красивий візерунок з найтонших тріщин, які роблять малюнок подібним на поверхню древньої стіни. Таким чином крихкість, головний недолік шкаралупи, є її основною цінністю.

◄ Я була напідпитку

*Матеріали: акрилові фарби,
яєчна шкаралупа, картон
2015
#12224*

Вадим Михайлюк

Португалія, Лісабон

vadymmykh #1117

вік: 24

професія: біохімік

Працюю креативним менеджером в інформаційному бізнесі по темі музичний продакшн. Захоплююся створенням музики, фотографією та наукою. У вільний час полюбляю грати однокористувацькі відеоігри, дивитися мультики та серіали (ніяких перекладів, тільки в оригіналі!). Обожаю суші. ■

Як я став саунд-дизайнером

Здоровенькі були, панство! Оце пишу, і в мене ностальгія за тим давнім часом, коли я ще пізнавав світ створення музики і відкривав одну за одною різні програми, плагіни та звукові бібліотеки. Роки йшли, мій скіл ріс, як і список програмного забезпечення, і наразі в мене досить непогана колекція, щоби швидко і в короткі строки викласти свої музичні ідеї у якомусь треку.

Саме це змусило мене задуматись про те, щоб підняти планку ще трішки. Ні, не до рівня Ганса Ціммера, але хоча б заявитись, як саунд-дизайнер та композитор у тому жанрі, який я

так люблю – ігри. Тут же мені на очі попалась молода українська компанія Fruit Games, у якій за спасибі просили написати парочку робіт до їхньої гри на Android під назвою Potato Fun. «Чому би й ні?» – подумав я, вважаючи, що варто було би спочатку створити своє ім'я, перш ніж лізти у професіонали.

Співпраця була доволі спірною, адже у нас розходились погляди на багато що, але за цей час я зміг пізнати одну дуже важливу для себе річ – свої сили та здатності в режимі тиску. Вже працюючи в теперішній компанії, я згадую ті часи і усміхаюсь, адже це мене навчило рахуватись із дедлайнами і витискати з себе всі соки. Проте співпраця із Fruit Games була до-

Зображення 1. Типовий бас синтезатор

1. Тут генерується сам початковий звук

2. Тут звук набуває форми

3. Тут окреслюється контур звуку

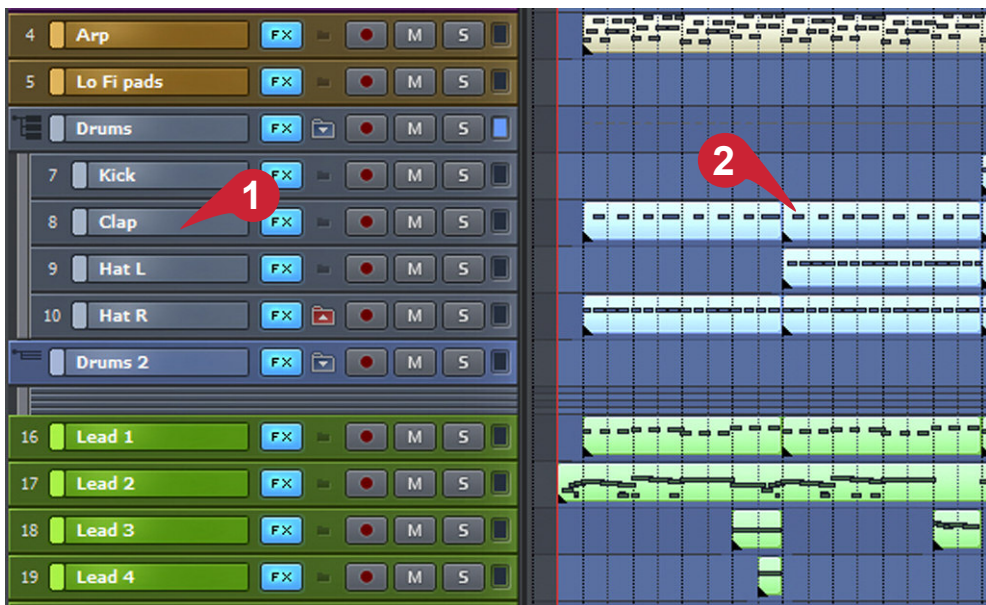
4. А тут можна подивитися на загальну панораму

волі цікавою. Результатом стала (хоча наразі ще йде творчий процес) гра, де є частинка кожного з нас, тих, хто доклав сил та завзяття, щоб створити щось для користувачів! Раджу зацінитися Potato Fun у Play Store, і надіюсь, до часу виходу статті вона все ж там з'явиться. Але ми відходимо від теми.

У цій статті я хотів би ознайомити читача зі створенням музики на комп'ютері. Для деякого це може здатись квантовою фізикою, дехто ж, може, знає тему і тому «січе фішку». Проте стаття буде для всіх: хто ніколи не знав, як пишеться музика на комп'ютері і для «віртуальних музикантів».

Для початку, щоби написати музику, потрібна програма, в якій будуть комбінуватись ноти, ефекти, синтезатори. В мене такою виступає REAPER. Далі нам необхідні генератори звуку. Ними можуть бути бібліотеки звуків (барабани

та записані живі інструменти), синтезатори та окремі семпли. Синтезатором у даному випадку виступає один із моїх улюблених SynthMaster (зображення 1). Звуки з генераторів складаються нотами на панелі аранжування, які й дають мелодію та ритм (зображення 2). Кожен такий генератор це найчастіше один трек. Опісля суму всіх треків потрібно правильно змішати воедино в мікшері (зображення 3) та обробити, адже два інструменти можуть займати одну і ту ж частотну позицію і тому їх буде погано чути (зображення 5). Всі ці справи вирішуються і на виході ми отри-

Зображення 2

муємо готовий чистий трек! Розглянемо це крок за кроком на прикладі одного із саундтреків для гри.

1. Тут розміщуються треки з інструментами

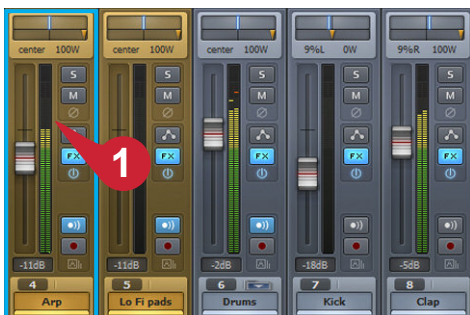
2. А тут стоять ноти

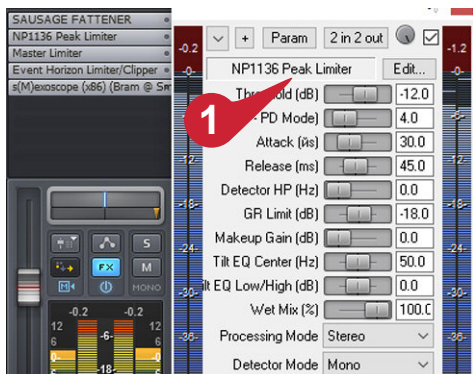
● Генератори звуку. Для треків я використав парочку синтезаторів (SynthMaster 2.6; Bleep), а також бібліотеку Beatstation для барабанів.

● Ефекти обробки. Для того, щоб звук був чистий, спочатку потрібно його обрізати від лишніх частот. Один трек повинен займати свою конкретну область, інакше частоти будуть накладатись одна на одну. Щоб почистити трек від лишніх частот, використовується еквалайзер (Waves Q Series, ReaEQ). Для підсилення гучності та випрямлення динаміки треку використовуються компресори (ReaComp, Sausage Fattener). У деяких ситуаціях певні звуки потрібно обробляти персонально. Наприклад, я даю басові вагу за допомогою Waves RBass. Для того, чтобы звуки

Зображення 3

1. Кожна вертикальна смуга - окремий трек в мікшері. Тут ми налаштуємо гучність, панорування, посилю, а також ефекти на кожен з треків відносно інших треків

Зображення 4

1. Лімітер для обрізання піків (коротких гучних звуків, які, якщо їх не контролювати, перетворюються на хрип).

Зображення 5

1. Набір плагінів для обробки звуку. Тут використовується генератор (Bleep), який грає ноти басу, підсилювач частот RBass, ефект "качу" (Pumper), еквайзер (Q3) та мій улюблений плагін для "прокачки" Sausage Fattener (справа).

були яскравими та різноманітними, я користуюся просто пречудесним плагіном Tantra, який може перетворити нудний звук у класний! Для швидкого ефекту «качу» та для того, щоби бас не накладався на основний барабан, я використовую Waves OneKnob Pumper. Окрім цих плагінів я використовую тонну інших, але ці, можна так сказати, є основними.

Мікшування. На мікшері (зображення 3) я змішую звуки одні з іншими. Для початку я виставляю гучність секції ритму – ударних. Відносно них я додаю бас до того рівня, допоки буде звучати гармонійно. Після цього я додаю, наче в український смачний борщ, інші елементи та треки: у відповідній кількості та на відповідне місце.

«Мастеринг». Звісно, в домашніх умовах неможливо його правильно зробити, але під мастерингом я маю на увазі обробку звуку для фінального звучання (зображення 4). Тому плагіни для мастерингу висять на відповідному каналі – мастері, який є треком, на який спрямовуються всі інші треки після мікшування. Обробка на мастер-каналі впливає на весь проект. Тому тут потрібно діяти доволі обережно. Зазвичай на мастер вішаються еквайзери із широким спектром, а також лімітери для підрізання піків. Після мастер-каналу звук виходить на колонки та навушники.

Ось це і є весь тракт, який проходить музика: від самого початку і до моменту, коли ви її слухаєте. Як то кажуть, «Тепер ти знаєш більше»!

Джон Грін «Паперові міста»

Ви кохали? А шукали своє кохання? Якщо так, то вам по дорозі з героєм цього роману Квентином Джейкобсоном, бо він посправжньому любить. Але любов його дистанційна. Він здалеку закоханий у свою дивовижну та шалену сусідку – Марго Рот Шпігельман. Він мріє про неї, але не наважується сказати їй про це. І уявляє собі його здивування, коли Марго одного вечора вигулькує в його вікні і кличе на пригоди. Квентин відразу погоджується. А ви б не погодились? Отож бо. Та ніч шаленства підійшла до кінця, а на другий день з'ясовується, що Марго зникла. Але для чого вона зробила це? Квентин виявляє знаки і підказки, які Марго залишила йому і вирушає на пошуки своєї коханої. Хто насправді Марго і чому вона обрала саме Квентина? Вируши в цю подорож з ним і дізнаєшся. Вперше українською бестселер Джона Гріна «Паперові міста» від видавництва «Країна мрій».

Що почитати

фото: greinka.ua

Анна Гавальда «Розрада»

Від видавництва «Фоліо», новинка цього року, книга французької письменниці Анни Гавальди. Відомий і успішний архітектор Шарль Баланда живе в Парижі з дружиною та її донькою. У нього багато роботи, він нечасто буває дома. Та попри те, все у нього чудово. І здається, сюрпризів від життя уже годі чекати, але... Шарль знаходить лист – старий лист, що знову нагадає йому минуле. В листі йдеться про смерть матері колишнього друга. Шарль не бачив її понад двадцять років. Цей лист вщент руйнує його усталене життя, занурюючи у жахливу депресію. Та невдовзі давні, майже забуті почуття до цієї померлої жінки приводять його до іншої, реальної, живої... і життя набуває нового сенсу...

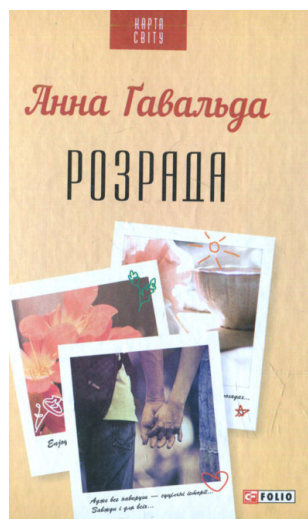

фото: www.yakaboo.ua

Ігор Кордис

Україна, Самбір, Львівська область

Kung Fury (2015)

фото: fmovieinw.com

Вам близька епоха 80-их років, аркадних автоматів, синтіпоп музики та перших комп'ютерів? Любите карколомний сюжет, гумор на грані трешу та спецефекти, від яких хочеться сказати «Dafuq?!»? Полюбляєте меш-апи, де змішані різні історії в одне ціле, від Тора, велоцерапторів до Гітлера та нанотехнологій? Можливо вам не байдуже мистецтво кунг-фу та східна філософія? Чи ви надасте перевагу добротним олдскульним сюжетам із красивими beeeeeebws? Що ж, у цьому короткому (30 хв) фільмі є все! Шикарна картина, яка зібрала на Kickstarter суму в декілька разів більшу, ніж планувалось. ■

Що подивитися

фото: comedy-film.net

Гуд бай, Ленін! (2003)

Уявіть, що ваша бідна мамця впала в кому. Що би ви для неї зробили? Постарались би створити якомога зручніші умови для того, щоби не шокувати її слабе здоров'я, адже так? Саме таку думку поділяє Алекс, матір якого впала в кому незадовго до падіння Берлінської стіни. А коли вона вже прийшла в себе, то на заміну соціалізму прийшов капіталістичний новий режим, свобода та демократія. Звісно ж, такі зміни запросто б нокаутували бідолашну у потойбіччя. Тому Алекс зробив усе, щоби переконана комуністка навіть не запідозрила, що надворі стався такий переворот, і перетворив їхню квартиру у такий собі острівок минулих літ, де ще досі процвітає велике діло Леніна і Маркса. ■

Вадим Михайлюк
Португалія, Лісабон

Олег Латчук

Україна, Івано-Франківська обл.
с. Небилів

Oleh #111

художник, фотограф
1994 - 2014

Від редколегії ми вирішили присвятити ці кілька сторінок творчості Олега, який більше не з нами. Він активно спілкувався та дружив з багатьма користувачами нашого сайту, а також весь свій вільний час присвячував творчості - це були вироби із соломи, топіарії, деревця з бісеру, різдвяні прикраси, вишивка та кулінарія. Нечасто можна дружити протягом довгого часу з людиною, яка знаходиться далеко від тебе, але Олегові це вдавалося - його відкритість притягувала до себе. Підбираючи для публікації різноманітні роботи Олега, ми старались передати його бачення краси та внутрішній світ. ■

Декілька слів від друзів

Візнович Володимир:

“ Олег був чудовою людиною, ми дружили разом в нашому селі, нечасто бачились, бо живем далеко один від одного. Це була дуже приємна людина, з якою можна було говорити довго про будь-що і після цього залишатись в позитиві. Останній раз ми ходили на природу і фотографували (любили це діло; зараз мало таких людей, які б цінили природу). Він дуже любив фотографувати все, що траплялось по дорозі від мурашок та квітів до пейзажів. Хоч в нього була поламана автоматика в об'єктиві, він примудрявся вручну робити дуже класні фото. Коли він побачив кульбабу, попросив сфотографувати, як він буде думати та як пухлячки летять до неба. Я б і не подумав, що це буде остання фотографія з ним.

Не хочу описувати події після того, коли уже почув сумну новину, в яку я ніяк не міг повірити, і не хочу вірити. Та й зараз він є, і буде завжди з нами, і буде помагати своїй мамі, як не важко було б, він все збоку.

Дякуємо тобі, друже, за дружбу з тобою...”

▲ Дива трапляються!

*Навіть в асфальті може прорости насіння, то чому добро не може прорости в кам'яному серці?
2014, #8220*

Віра Лесюк:

“ Про світлу, щиру і добру людину що сказати? Суцільний позитив... Брав активну участь у піших прощах, особисто зі мною неодноразово ходив до Гошева. І це все робив із власної волі, з радістю, з любові до Бога. Дорогою до Гошева (близько 12 годин ходи) він не минав жодної каплички. Тому молюся за нього і вірю, що буде прощений... Він умів підтримати, допомогти.”

Строго не судіть, прошу, це моя
перша спроба!

*Техніка: декупаж
03.01.2013*

▲
..калінка!
2014

▼ Різдвяний ангел
Матеріали: солома
2013
#1993

Квіткове щастя ►
Матеріали: сизаль, квіти
2014
#8227

ЯК?

ВИГОТОВИТИ ДЕКОРАТИВНУ КВІТКУ

Нам знадобиться

тканина – шифон, атлас, батист або мереживо • мило • вода
желатин • картон • ножиці • нитки • клей ПВА

1

Вибираємо тканину (шифон, атлас, батист, мереживо). В нашому випадку ми маємо шифон розміром 15х20см. Перемо в мильному розчині, сушимо, добре прасуємо. Готуємо желатиновий розчин згідно інструкції на упаковці. Нам знадобиться всього 150-200мл. ■

2

Занурюємо тканину в розчин, не витискаємо, залишки желатину можна зняти руками. Сушимо тканину – не згинаючи, щоб не склеїлася – в затінку. ■

3

З картону або цупкого паперу вирізаємо шаблони для пелюсток (3-4шт), висотою від 1,5 до 3см. ■

4

Суха тканина повинна бути схожа на папір. Переносимо на неї шаблони. Вирізаємо кожен 3-4 рази. ■

5

Надаємо опуклої форми пелюсткам за допомогою підручних засобів. Притискаємо по центру і акуратно розтягуємо за вільний край. ■

6

Зшиваємо квітку, нанизуючи на голку пелюстки від більших до менших. Намагаємось якомога менше тримати пелюстки в руках, щоб не "розтанули". Пришиваємо або приклеюємо квітку до резинки.. ■

7

Прикрашаємо квітку, маскуючи нитку. На серединку наносимо клей ПВА, присипаємо блискітками або бісером. Наша квітка готова. Не варто забувати, що така квітка боїться води. ■

Майстер-клас підготувала
Оксана Луцюк
story #178

Наталія Хмельовська

Україна, Івано-Франківськ

Natalie_Nk #1548

вік: 25

професія: художник-дизайнер

Мистецтво вже давно стало частиною мого життя. За професією я художник-графік, дизайнер. Постійно перебуваю у творчому пошуку, тому вирішила себе спробувати у галузі фотографії. Найбільше подобається чорно-біле фото, тому що воно мені близьке так само, як графіка, виразне і лаконічне. В найближчих планах є вдосконалитись у техніці акварелі та опанувати нову для мене техніку гравюри "суха голка". ■

▼ Сяйво

Фотоапарат: Canon 600D 18-55 kit

*Місце: Івано-Франківськ, дизайн студія меблів "Комекс", 2012
#13026*

Фотоапарат: Canon 600D 18-55 kit ►

*Місце: Івано-Франківськ,
дизайн студія меблів "Комекс", 2012
#13014*

Фотоапарат: Canon 600D 85mm F/1.8

Місце: Івано-Франківськ

2015

#12835

Чорне і біле два протистояння, які ідеально гармоніюють між собою. Психологи стверджують, що чим вищий рівень інтелекту, тим більш складні й тонкі колірні поєднання подобаються людині. Чорно-біле поєднання визнано світовою класикою, виглядає воно завжди сучасно і актуально. Такі фото показують людей справжніми, приваблюють своєю глибиною. Чорно-білі зображення завжди залишаються у моді, такі картини чудово передають атмосферу та неповторний стиль без зайвих деталей. Дизайн інтер'єру, виконаний з пріоритетом цих двох кольорів, викликає захоплення своїм мінімалізмом і заворює магією вічно модних тонів. ■

Моє ім'я Маргарита – квітка або перлинка. Я захоплююсь різними речами: написанням поезії та прози, в'язанням, вишиванням, але найбільше місце в моєму серці займають маленькі ткани шматочки щастя – феньки або браслети дружки. Будь-яка творчість – це можливість виразити своє бачення світу. Створення браслета – це зосереджений та інтимний процес, який дозволяє забути про дрібниці і зазирнути глибоко в себе. Переплітаючи різнобарвні нитки між собою, затираючи новий і новий вузлик, створюючи новий візерунок, я заспокоюю свої думки та даю можливість висловитись мовчазній душі. Мене захоплюють природні барви, гармонія кольорів у природі. Тому в своїх роботах я намагаюсь відтворити, наскільки це можливо, природні співвідношення кольорів. Деякі вчені вважають, що різні кольори мають різний вплив на психофізіологічний стан людини. Іноді мені здається, що вони праві, тому що яскраві кольори дійсно покращують мій емоційний стан, а готові прикраси дарують радість своїм власникам. Створюйте нове і будьте вільними у своїх почуттях. ■

Автор
KvitkaM #1268

Маргарита Живілова
Березань, Київська обл. Україна

Сергій Лазаренко

художник

«Саме немалювання й викликає у мене стрес»

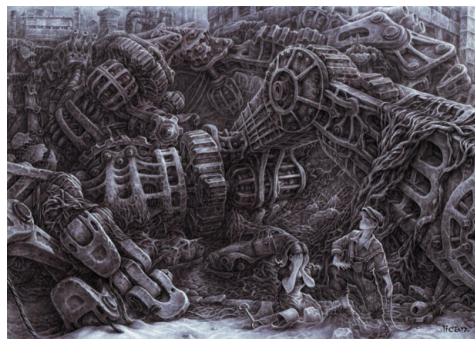
Якщо ви думаєте, що для створення шедеву потрібні дорогі матеріали і спеціальна освіта, то ви глибоко помиляєтеся. Цю теорію спростовує Сергій Лазаренко (33 роки) з Полтави, який створює картини за допомогою звичайнісінької кулькової ручки.

Ви самоучка. Годі збагнути, якщо чесно. Як давно Ви почали малювати?

Малюю, відколи себе пам'ятаю – в основному синьою кульковою ручкою (до закінчення школи), поки не перейшов повністю на чорну, але, звичайно, були періоди по кілька років, коли не торкався паперу – десь після двадцяти років.

Для Вас малювання – це хобі, щось типу анти-стресу?

Можна і так сказати! Тому що саме немалювання й викликає у мене стрес.

Ви малюєте звичайною кульковою ручкою? Чи все-таки це якась чарівна кулькова ручка?

З вигляду звичайна китайська ручка BEIFA, прийшов до неї я неспроста! Думаю, не секрет для кожної хоч якось причетної до малюнка кульковими ручками людини, що вони від вологи не тільки змінюють колір, але й можуть потекти або пустити синяву в процесі довговічності оригіналу, тому я й вирішив шукати, – взявши близько двох десятків ручок різних виробників, шляхом купання у воді і титання жирними руками зразків малюнка. З тих пір я вірний тільки єдиній їй, яка не зрадила мені під час знущань над нею. Стало можливим ґрунтувати папір за допомогою кави навіть після закінчення роботи без плачевних наслідків.

Я й сама люблю малювати ручками і знаю, що вони пишуть по-різному. На це впливає кілька факторів – діаметр кульки, глибина його посадки і паста/чорнило – консистенція та відтінок. У мене є кілька чорних ручок для різних цілей – для легких тіней, для жорстких тіней, для контуру. Всі пи-

шуть по-різному. А у Вас скільки ручок? Ви їх купуєте в звичайному канцелярському магазині/кіоску?

Користуюся тільки однією для всіх цілей! Єдине, що для легких тіней її використовую приблизно на чверть через зношування кульки – вона починає мазати і в такому випадку ручка придатна лише для жирного контуру або нарисів. Купую в звичайних канцелярських магазинах ампулками так штук по сто, ніколи партії не змішую – колір може трохи відрізнятися і випадати з контексту малюнка.

А папір? Якому віддасте перевагу і чому?

Останнім часом перейшов на звичайний ватман замість зошитів у клітинку, мені не принципова площа. Головне, щоб вона не була сильно глянцевою або надто ворсистю. Хоча впевнений, що і в таких крайностях можна створити щось своєрідне.

Усі ці ігри з перспективою і світлотінню... звідки такі знання?

Практика малювання всього підряд і само собою – спостережливість. Мої знання перспективи, світлотіні й анатомії вкрай умовні, мучити себе академічним малюнком ніколи не горів бажанням, і те, що я знаю про загальноприйнятні закони малюнка і живопису тракую по-своєму. Хоча думаю, як я її називаю, "свято-тінь", походить із колишнього захоплення різьбленням по дереву – перший план, "виступи", – засвічені, а другий, "глибини", – затемнені; спотворення перспективи мені дає на більш розгорнутій панорамі, відносно невеликого А-4, показати поглиблений зміст сцени з усіма її подробицями.

За рахунок чого Вам вдається передати текстуру різних матеріалів? Є фірмовий секрет? Чи, може, в якійсь навчальній літе-

ратурі це описується?

Ази завжди можна почерпнути в книгах, як і підглядати в буденному. Тільки шліфувати їх потрібно довго, до вкорінення автоматизму, я досі чуюся! І поки не бачу межі, і якщо побачу, то моє само-зростання зупиниться – напевно така іронія творення.

Звідки черпаєте ідеї для малюнків?

Це питання наболіле для багатьох! Хоч я ніколи не відчував такої нестачі, питання більше у відсутності часу і трудомісткості виконання, а ідеї в "генераторі випадкових думок і форм" самі собою народжуються в голові з надлишком. Головне, вчасно накинути ескіз до кращих часів, поки думка не вивітриться. Хоч багато з них приречені в майбутньому залишитися без втілення.

Чи є серед робіт найулюбленіша?

В принципі немає! Те, що сьогодні мені дороге, завтра – пройдений етап, а вдалі – нові висоти і глибини.

Серед Ваших робіт зустрічаються і кольорові малюнки, але їх вкрай мало. Чому?

По суті, малювання на певні теми – це як їжа для розуму. Й іноді, після довгого живлення одноманітним, хочеться чогось екзотичного, як наслідок – проби і експерименти на вільну тему.

Чи не пробували Ви використовувати в малюванні кольорові ручки?

У той час, коли пробував, не було такого розмаїття кольорової палітри кулькових ручок, бавився тим, що було, і все ж симпатія до однотонності взяла своє і тримає до цього дня.

Скільки у Вас робіт? Чи Ви їх не рахуєте? Ви даруєте їх чи складаєте в архів?

Старого багато продано і роздаровано, так би мовити, безслідно втрачено для суспільства. Нове ж не рахую, мені набагато цікавіше, скільки ще разів мені вдається здивувати вас! А поки вони називаються – може, колись побачать світ.

Переглянувши всі роботи, я помітила, що вони стають все більш деталізованими. Як гадаєте, через рік вони будуть ще більш деталізованими чи навпаки, деталізація піде на спад, і Ви знайдете ще цікавішу фішку для своїх робіт?

Я людина крайнощів! І навіть, можна сказати, гурман, який смакує різностильність побаченого, і хто його знає, що в мене буде завтра на обід, і який симбіоз проявиться на папері.

Ваші роботи повністю складаються з дрібних штрихів? Ви не користуєтеся технікою точкового малюнка?

Ще ні! Але не виключено, що можу скомбінувати обидва стилі; поки жива всередині дитина з палаючими очима – буде магія і чудеса.

Підбираючи з підлоги обвислу шелепу, хочеться запитати: невже будь-який смертний, не продаючи душу дияволу, маючи в арсеналі кулькові ручки і велике бажання почати малювати, може досягти або хоча б наблизитися до тих висот, яких досягли Ви? «Хто хоче – знайде час, хто ні – причину!» – пережитий вислів. Причини глибоко діють в свідомості людей, і, власне, в мені, у всіх аспектах буття. Алегоричний диявол у вигляді всіляких причин свого часу незвичайно мені перешкоджав, а по суті – то не було достатньо бажання, тільки виправдання! Змінюючи свідомість, змінюється світ, причина і наслідок, а решта – справа техніки.

Інтерв'ю провела Ірина Плешкова

Володимир Сенюк

Італія, Беневенто

puzzler #206

вік: 23

професія: графічний дизайнер

Часто мені здається, що не стало б і трьох життів, щоб встигнути реалізувати все те, чого жадає моя голодна душа. Весь час у пошуку вдосконалення і відкриття нових горизонтів. Доля ніколи не посміхалась мені, чи може просто випробувала, але факт, що все, чого я добився у свої 23, мені довелося видирати з її пазурів силоміць. Урок, яким я можу з вами

поділитись це "Ніколи не говори ніколи, ніколи не говори назавжди". В житті немає нічого неможливого і нічого вічного, всі межі ми собі розставляємо самі. ■

Робота з конкурсу "Намалюй логотип свого міста"

Програма: Adobe Illustrator

Беневенто, Італія

2015

Косплей (скорочено від англ. costume play - «костюмована гра») у своїх проявах має багато спільного з театральними виставами та полягає у відображенні в режимі реального часу певних відомих персонажів. Сучасний косплей виник в Японії у середовищі фанатів аніме та манги, саме тому зазвичай учасники перевтілюються в персонажа з манги чи аніме, однак також це можуть бути персонажі фільмів, мультфільмів та легенд. У такому перформансі може взяти участь кожен бажаючий. Основне завдання косплеєрів - якомога більш правдоподібно вжитися в роль обраного героя. ■

Фото: *Сергій Сухов*
#12397

Акварель одна з найскладніших живописних технік, в якій використовуються акварельні фарби. Розчинником таких фарб є вода – aqua, звідси й назва aquarelle, термін застосовуваний і до фарб, і до живопису, виконаного ними. Основними особливостями акварелі є прозорість, тонкі колірні переходи і багатство кожного тону. Малюнки аквареллю ніжні, тендітні та витончені, тому особливо гарними виходять краєвиди і пейзажі. ■

Автор ілюстрації:
Степан Бирик
#12876

Оксана Луцюк

Україна, Нововолинськ

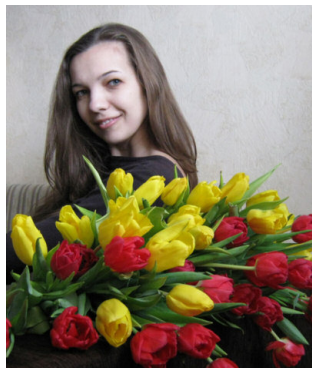
story #178

вік: 26

професія: бухгалтер

Привіт усім, хто зараз знайомиться або вже знайомий з моїми віршами. Пишу давно, але не часто. У свої 26 будні проводжу, працюючи бухгалтером. Мій найбажаніший відпочинок – це подорожі. У творчих планах, окрім нових робіт, – завершення вишиванки. Мені дуже хотілося б, щоб війна існувала тільки на папері. ■

Вересень...

Чудова осінь, сонце у зеніті
І ти летиш у тиху ніжну синь.
Спіднички й пестоші лишилися у літі,
Валіза зламана, то краще просто кинь.

Суха й зажурена каштанова буденність,
Облізли ночі з подихом зими.
Розбиті сни, розжарена шаленість,
Як не гориш, то краще не дими.

Спотворюй час, жевріє вереснево,
Лишай початки зірваних бажань.
І докричатись стало не суттєво,
Лише б оглухнути до крикання зітхань.

Втомись нести солодке й перестигле,
Бо врешті-решт в долонях загніє.
І хай хоч раз реакція не встигне,
Одвічне дякую за те, що подає.

Свої цілунки, мед і біль, прокльони,
Осіннім днем, як листя розмети.
А серце тихо-тихо охолоне
І буде айстрами у вересні цвісти.

#6221

Захід

Зірка гралася барвами заходу,
Очі й тіло пили доскоchu.
Сонце в вікнах шукало виходу,
Загортало коробки в парчу.

Вечір дихав грози ароматами,
Бо про квіти ще мова не йшла.
Ще на трохи прикрилися датами,
Весна іскру нарешті знайшла.

#4744

#4045

Фото: Ірина Плешкова

Він

Йому все гірше,
Він лежить в окопі.
І тільки небо, холод і зима.
Ще не минуло навіть сотні років,
Ще не забули, що таке війна.

Для нас з тобою новий зміст у слові:
Розлука, сльози, біль, безвихідь, вир.
Хай інші сухо згадують в розмові
Інакший зміст також у слові «мир».

Я не надякуюсь за те, що втік від смерті,
За кожен постріл, що не втрапив в ціль.
Хай би втопилось все у часу круговерті,
Хай би не сталося навіть десь за море миль.

А він лежить, скляні порожні очі.
І тільки небо, холод і зима.
Без нього їй прокляті будуть ночі,
Ти мій живий, а їй його нема.

#11089

#4090

Комп'ютерна графіка: Ірина Плешкова

Фото: Іванка Ткачук
#2356

Визнаю

Вітер нерви лоскотав у димоході,
Роздягайся, лікуватимемо біль.
Тхнуло міллю у скрипучому комоді,
Де ж ті рани, куди ж висипати сіль.

Протяг, з маків шкіру до лаванди,
Мед не пахне в холоді думок,
Хто придумав мучити троянди,
Стебла вверх і сохнути в куток?

Кажанами мертві квіти спали,
Глибше, хай прокинуться куранти.
Краще б тишу криком шматували,
Ніж отак, клоновані курсанти.

Свічі сонно мліли на каміні,
Трави пахли чаєм поміж рук.
Квіти завмирили на картині,
Від годинника ласкавий тихий звук.

Казка скрізь, чого не вистачало,
Коли бачиш пекло у раю?
Бо тебе було ось тут мені замало,
Зрадив ти, раптово визнаю.

#2458

Tsybulka.com

ДИТИНКО, ТА ТО ЦИБУЛЬКА!

Нова рубрика присвячена сайту **tsybulka.com**, на якому можна писати короткі історії з життя, які не обов'язково повинні бути правдою. На створення цього проекту нас надихнув випуск ТСН про хробака в шкільній їдальні, а основним гаслом стало "Напиши свою коротку "правдиву" історію (цибульку) з життя".

У вас є цибульки?

Тоді ми запрошуємо вас на

tsybulka.com

Цибулька #25, автор: Movoznavets

Вітаю всіх! Я народився й живу в Москві, але як для москвича маю досить рідкісне захоплення - це слов'янські мови. Володію українською. Яюсь, подорожуючи з другом Україною, завітав до Львова. Там на прогулянку старим містом одягнув гарну волинську вишиванку. Зайшов у справах до банку (потрібен був грошовий переказ), ввічливо звернувся до працівника українською (та ще й у вишиванці), подав паспорт РФ з московською пропискою - він здивовано подякував за українську і за вишиванку, і дав цукерку. ■

“ В тернопільській шкільній їдальні знайшли в котлеті хробака!!! Кухарка: "Нічо там не було, ніякого хробака, я йому сказала, то суха, суха цибулька, смажена цибулька, дитино, там зовсім такого не було, як ти виклав в інтернет!" ”

Цибулька #37, автор: Apfelbaum

Прийшов до нас в гості один італієць і похвалився, що може з'їсти цілий стручок пікантного перцю без хліба і води. Цей фокус він за столом показав :) На столі якраз був хрін і ми йому сказали, що в нас є ще пікантніше. Цей герой набрав повну столову ложку хрину, спробував... А далі шок, бідолаха побіг до ванни і довго звідти не виходив :) Більше про пікантні продукти мови не було :). ■

Цибулька #22, автор: Liolina

Влітку в страшенну спеку поїхали на Десну купатися - ми з чоловіком і собакою Корою та п'ятеро робочих з нашого підприємства. Плáž був "дикий" - маленький шматочок піску серед очерету. Я першою попливла, лягла собі на спину й задрімала. Течією мене занесло далеченько, то й добиралася назад довгенько. Припливла, дивлюся - а дядьки так і сидять на березі й жаряться - собака до хазяйки нікого не пустила! ■

Враження

від розмови з Любком Дерешем

Фото: 1080plus.com

Доброго дня, шановні читачі журналу “Країна творчості JURAMAX”! Ще будучи зеленим юнаком, мені пощастило натрапити на книги Любка Дереша в Клубі Сімейного Дозвілля, куди я спускав щомісячно близько 300 гривень. Звісно, по голівці за це мене не гладили, але це було краще, ніж витратити кошти на цигарки та алкоголь – основні витрати підлітків мого віку в ті часи. Тому я зібрав колекцію на декілька полиць із класичної літератури, історичних книг, енциклопедій та, звісно ж, художньої «вільної» літератури. Одними з них і стали «Культ», «Поклоніння Ящірці» та «Трохи п'їтьми». Кожна з них вражала по-особливому, була свіжою і надихала на створення чогось свого. Про останній пункт я якраз і хотів би поговорити.

Мабуть, у кожного з нас є речі, які нас просто надихають. Самі по собі. Ось, бува, дивишся якийсь фільм, читаєш якусь книгу чи слухаєш якусь музику, а в голові народжується цілий вир ідей та думок, які лише встигай записувати. Роботи Дереша для мене були таким каталізатором, адже якщо той юнак зміг, то чому я не зможу? І я взявся писати...

Чим це закінчилось – тема іншої статті, але наразі буде доречно поговорити про самого митця із сторони, з якої я побачив його: глибока поміркована, але водночас проста та доступна людина. На мої запитання та пропозиції він відповідав доброзичливо, без надмірної гордовитості чи зарозумілості. Мені сподобалось, що від нього віяло щирістю, яка відчувалась навіть через тисячі кілометрів по інтернету. Безумовно, він знає, як давати лад

словам!

Про що ж була сама розмова? Я просто поцікавився у нього, як бути з видавництвом книг рідною мовою, які на цій ниві є перспективи, та в якому напрямку варто рухатися. Як відповідь, Любко описав два варіанти: просування через видавництва, журнали та конкурси, куди ти посилаєш свої роботи і просто очікуєш результату; або ж замовляєш за свої кошти видавництво книг із самопросуванням (чи найманням агентів для цієї роботи, знову ж таки за свій кошт). Він навіть порадив мені пару варіантів, які я припас у свій записник. Себто, як не крути, а вибір завжди є. І, як вчить найпопулярніший претензійний бестселер, «Стукайте – і вам відкриють». Робота, робота та ще раз робота. А також, безумовно, певний ризик, адже «Хто не ризикує, той не п'є шампанського». Проте це куди краще, ніж сидіти на місці. Тож якщо нас читають молоді автори із повними штанами завзяття, це своє завзяття зразу вчіться направляти у відповідне русло. Адже, хтозна, може саме ви будете відкриттям року у літературному світі? ■

Автор

Вадим Михайлюк

Португалія, Лісабон

Анна Тарасенко

Україна, Сквиря,
Київська обл.

kot_chechir #1176

вік: 19
студентка

Вивчаю біохімію, колекціоную емоції, людські історії і цікаві листівки. Вони ж слугують джерелом натхнення. А взагалі, дуже влучно називають мене мої батьки: вперта авантюристка з вірою в добро. ■

Шляхом Платона

Подорож на Крит

фотографії: Анна Тарасенко

Раніше я вважала, що міфи – це наче щось рівноцінне легендам чи казкам, причому доволі примітивним. Проте давньогрецька міфологія – це шедевр алегорії і метафоричної майстерності, іноді навіть красивої іронії. Елегантна і, здавалося б, однозначна обгортка приховує в собі складну конструкцію реальних істин. Один з найвідоміших грецьких міфів, якщо не брати до уваги подвиги Геракла, є міф про Лабіринт Мінотавра. Це історія про лабіринт, побудований царем Міносом для чудовиська, народженого його жінкою від Критського бика. В жертву цьому мінотавру раз у 8 років надсилали 7 молодих дівчат і 7 хлопців. В одній з таких груп виявився і Тесей, що за допомогою Аріадни переміг чудовисько. Як і будь який міф, ця розповідь має багато трактувань, але одне з них виглядає

найбільш вірогідним, саме про нього мені й розповіли.

Кнос – це місто-держава, що знаходилась на острові Крит у 1900-1450 р. до н. е. Кносський палац і є тим лабіринтом, про який ідеться в легенді. Взагалі слово «лабіринт» має за основу грецьке слово *λάβρυς* – сокира. Адже в місцях, де стояла варта над входом висіли схрещені сокири. Таким чином лабіринт був просто палацом із сокирами. Завдяки його заплутаному і складному плануванню пізніше почали називати складні архітектурні споруди лабіринтами. Кносський палац у свій час був центром мінойської цивілізації і там проживали урядовці. В Елладі тоді панував культ сили і краси людського тіла, про що яскраво свідчать фрески, що завжди зображають струнких і дуже гнучких людей, тому не дивно, що методом відбору начальства були

саме спортивні змагання. Таким чином раз у 8 років з усіх провінцій приїздили юнаки і дівчата, щоб позмагатись за посади. Останнім випробуванням був бій з биком, якого потрібно було осідлати; цей звичай ілюструє палацова фреска, що зображає юнака, який робить сальто через спину бика. Зрозуміло, що більшість молоді гинула у ході випробувань, а ті, що виживали, залишалися у палаці. Так і з'явилась історія про жорстокого мінотавра і про людей, які заходили у лабіринт і не повертались. Під враженням від такого романтичного пояснення буденної по суті події почалося моє знайомство з Критом. Я не розповідатиму про інші різноманітні архітектурні і культурні пам'ятки, яких там більш, ніж достатньо і про які при бажанні можна почитати в інтернеті. Я хочу поділитись своїми враженнями від цього чудового оксиморону на тлі су-

часного світу.

Не дивлячись на спеку (я була там у липні), клімат Криту доволі приємний за рахунок невисокої вологості, але це не рятує суху, потріскану землю, яка на перший погляд взагалі не подає надій ні на яку рослинність. Проте це хибне враження, на острові багате різноманіття колючих кущів із крихітними намистинками яскравих квіток, кактусів і надзвичайно пахучих трав лаванди і розмарину. Крім постійного буяння пахоців і різкого стрекотіння цикад мене завжди супроводжував ескорт глухуватого передзвону. Винуватцями були табуни диких кіз, що практично всюди необмежено пересувались, повертаючись тільки щоб попити води. Тому, з якою легкістю і спритністю вони стрибають по крихких гірських балконах можна тільки позадрити. Ба більше, коли одного разу ми подались роз-

відувати дикі гірські дороги, щоб назбирати гарних краєвидів, то певне порушили чиюсь територію, бо розбиратись з нами вийшов круторогий баран з явно серйозним намірами :) Зі суміші коров'ячого та молока цих хоробрих кіз-авантюристів роблять отой знаменитий грецький йогурт. В грецькій кухні він є важливою складовою не тільки простого та смачнющого десерту з йогурту, меду і горіхів, але й основою соусів, маринадів і заправок.

Невід'ємною складовою чудової і трохи лінійної атмосфери, що панує на острові є люди. Відкриті й гостинні, вони чомусь у більшості випадків не мають справедливої нелюбові до туристів. Банальне запитання про правильний маршрут призведе до того, що вже через якісь 10 хвилин ти будеш сидіти за столиком із загорілими балакучими чоловіками та їхніми мовчазними, але усміхненими дружинами і питимеш теплий, незвично солодкий (без ніякого цукру) сік, що має якийсь навіть трохи червонуватий колір щойно зріваних апельсинів. Англійська у греків, як правило, не надто добра, але вони й без того пояснити і розказати можуть все, що завгодно. Відпустять тебе, тільки вручивши якихось смаколиків, і часом навіть з провідником, який покаже тобі те, що шукаєш. Добрі, неквапні греки постійно сидять групами біля своїх часто бідних, пофарбованих білим будинків і розмовляють. Періодично кличуть до себе когось зі знайомих перехожих, тут немає височенних парка-

нів, злих собак і непривітних домогосподарок. По вечорах збираються в тавернах, слухають музику, співають і діляться новинами. Загалом у мене залишилось враження сильної бідності, незважаючи на туризм і оливкову олію, яку вони так багато експортують. Проте людей це не хвилює. У них абсолютно нематеріальні пріоритети в житті. Тому й так нервується ЄС, не спроможний отримати назад вкладені гроші. Як амбіційним німцям чи відповідальним англійцям зрозуміти, що можна не думати про перспективу й ріст, а просто грітись на сонечку і грати в нарди?

Релігія тут традиційно є важливою складовою життя. Так одного разу високо в горах ми натрапили на древній наскельний монастир. Відлюдник, через якого він був побудований, усе своє життя прожив у печері молячись. Вид, щоправда, з тієї печери був надзвичайний – море, в якому вдалині хлюпались усі можливі відтінки, в обрамленні кам'яної корони, поїденої зеленою порослю високогірних лісів. Адже коли підіймаєшся вгору вихлястими змійками серпантинів, то на зміну колючому килиму приходять високі ліси величних кипарисів, кедрові гаї, а іноді навіть каштани. На Кіпрі одним з відомих десертів є саме випічка з каштанової муки. Дуже ніжна на смак вона ще й має м'який аромат ранньої осені.

Що б я там не казала про неквапливість і навіть трохи меланхолійність критян, вони справжні патріоти. Спустившись в одну з най-

більших їхніх долин, ми побачили поля, засаджені невисокими кущиками томатів черрі, схили, що оперізували долину, були вкриті оливковими деревами, кожне з яких, як виявилось, пораховане, помічене і комусь належить. В таких долинах вирощують й інші овочі, але тільки для внутрішнього продажу. Проте найбільше вражала не краса цієї умиропореної картинки, а те, що все це буяння було на сухій кам'янистій землі завдяки величезній системі поливу, протягнутій по всій долині, і людям, що розлучено корчували колочу дику рослинність під сонцем, що тоді якраз шкварчало в зеніті. Їхня важка праця проводилася без сучасної техніки, адже, по-перше немає коштів на неї, а по-друге, вона не справилася б у таких умовах сухості і нерівної землі. Що ще незвично – працювала у більшості молодь, її, щоправда, небагато залишається на Криті, більшість виїжджає, але якась частина все

одно залишається воювати із складною, але прекрасною природою.

За два тижні перебування на острові я встигла в нього закохатись, як ніколи не була закохана в жодну іншу відвідану країну. У їхні надзвичайні заходи сонця, у трохи казкові постаті вітряків, в оливки з химерно закрученими стовбурами, у простоту і щирість людей, у небо, не заставлене трубами і багатоповерхівками.

Стрибатимуть атлетичні дівчатка і хлопці на фресках, сонце і вітер непомітно шліфуватимуть старі руїни, прикрашаючи їх новими незрозуміlostями, а історія буде повертатись, закінчивши черговий цикл. Закричить нове маля, народжене у печері Зевса, яке й поверне цим людям минулу велич, вони про це чудово знають, от і усміхаються, спокійно сплітаючи фантазійний покрив грецького міфу. ■

www.juramax.com